

s svojim cvetjem, vedno poletje s svojim delom in vedno jesen s tisočerim sadom.

Gornja Ponikva. V nedeljo, dne 18. t. m. vse, kar leze in gre, na Gornjo Ponikvo. Naši pridni gasilci pripravljajo malo nedeljskega razvedrila. Uprizorili bodo lepo igrico »Guzaj« v petih dejanjih. Ker je društvo še mlado, zato je potrebno pomoči, ker ima še malo orodja, zato na željo vseh naših gasilcev in pridno izvežbanih igralcev prosimo kar mogoče največje udeležbe. Kličemo vsem, ki se bodo ta dan potrudili na Ponikvo, tovariški pozdrav: Na pomoč!

Primer ženske lahkovernosti.

V Parizu so doživeli v zadnjem času nekaj prav izrednega. Brez običajnih svečanosti in čisto na tihem se je poročila hčerka predsednika sodišča. Poročilo je bila izvršena med židovi ječe. Izvoljenec visokorodne hčerke je jetnik v preiskovalnem zaporu in zanimivo na celi zadevi je destvo, da je bil oče neveste povod za sklep zakona.

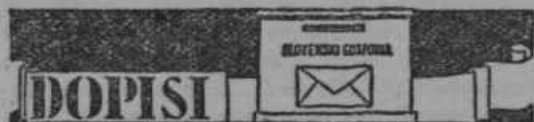
Srečni zakonski mož je bivši častnik, ki se je pridno udejstvoval na polju prevar s sklepanjem zakonskih zvez. Goljuf izhaja iz ugledne družine, a je zašel na slabo pot radi tega, ker je znal

denar bolj izmetavati nego ga prislužiti. Že leta 1924. je bil v mestu Rennes radi zakonskih goljufij obsojen na petletno ječo. Kratko pred odsluženjem kazenske dobe je poročil vdovo po oberstu, ki mu je prinesla v zakon 500 tisoč frankov gotovine ter razsežna posestva na Kitajskem. Po preteku enega leta je David, tako se piše prekanjenec, zapravljal doto in zapustil ženo. V znanem igralnem mestu v Biaricu na Španskem je osvojil srce mlajše dame, kateri je bil predstavljen kot eden najvišjih uradnikov v ministrstvu že pokojnega francoskega zunanjega ministra Brianda. Omenjena ga je osrečila z doto 560.000 frankov. Tudi v tem slučaju se je ponovila stara pesem. Škoda zakonaželnih žensk, katere je oškodoval David za znatne denarne vsote, je rasla od polleta do polleta. Končno je spoznal v Parizu svojo sedanjo ženo. Tej je izvalil 350.000 frankov. Sedanji njegov tast je poizvedoval o bodočem zetju in dognal cel seznam prevar, katere si je bil privoščil David. Goljufa so aretirali in sedaj čaka v preiskovalnem zaporu na obsodbo. Hčerke sodnega predsednika pa tudi vsa zločinska dejstva niso omajala v ljubezni. Dosegla je, da je smela poročiti izvoljenca.

Šivilje

dobite modne liste v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila, Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6 in Kralja Petra trg stev. 4.

trdnjav ob meji, si malo natančneje pogledimo prijazno vasico Svečina, ki leži tik ob meji, kot nepremagljiva slovenska trdnjava. Že radi njene izredno lepe idillčne lege, je kaj privlačljiva izletniška točka, osobito za Mariborčane in druge iz bližine. Ne samo Svečina sama na sebi, temveč tamošnji prijazni ljudje, napravijo na tujca tako prijazen vtis, da ga vsestransko zadovoljijo. Vsakdo, ki ima priliko si ogledati in spoznati življenje svečinskih kmetov, kot na primer: Krenov, Elšnikov, Jamšnikov, Paskolov in mnogih drugih, zadobi res pravi užitek kmetijskega življenja. Rači njihovega trdnega značaja jim moramo izreči vsestransko pohvalo. Upirajo se napram svetovni krizi s smotrnim gospodarstvom in premotrivajo vse novodobne načine gospodarstva, da si stanje izboljšujejo. Gospodarji dajejo svoje sinove v kmetijske šole, naročajo strokovne časopise, skratka, zanimajo se za vse načine novodobnega gospodarstva. Kljub vinski krizi še prodajajo svoja izvrstna vina po času primernih cenah, ker znajo pravilno ravnati z vinom, oziroma grozdem, prhanjem in moštom. Vse to jim je pač dala izobrazba iz kmetijske šole in strokovno časopisje. Radi tega je pa ne samo priporočljivo, marveč tudi neobhodno potrebno, da dajo kmetje-gospodarji svoje sinove po možnosti na razne gospodarske tečaje, če gmočne razmere ne dopuščajo, da se izobrazijo na kmetijski šoli. Če pa tudi to ni mogoče, je pa vsekakor vreden spremljevalec in svetovalec strokovni časopis, katerega bi pač moral imeti naročenega tudi najmanjši posestnik, in ga tudi temeljito preštudirati. Geslo bodi: Strokovni časopis in »Slovenski Gospodar« v vsako hišo. — H. V.

Selnica ob Dravi. Tukaj smo pokopali blagega moža in očeta Franca Smolnik, ki je umrl na posledicah vojne. Vsem, ki so rajnega v tako velikem številu spremljali na njegovih zadnjih poti, iskreni: Bog plačaj! Rajnemu pa sveti večna luč.

Fram—Svečina—Vrnjačka Banja. Usoda je hotela, da sem se oddaljil od vas, tovariši, od lepe Slovenije, zelenih Slovenskih goric v Vrnjačko banjo. Živim tu isto med Slovenci prav zadovoljen. Naročen sem na »Slov. Gospodarja«, katerega vestno čitam in zasledu-

jem vse dogodke svoje domovine. Zanimajo me novice domačega kraja in sem vedno v duhu med vami, tovariši. Deloval bom v bodoče z vami po svojih močeh, ter ostajem zvest svojimi domovini Sloveniji. Želim pa tudi, da ostanete vi v bodoče fantje na mestu kot doslej. Ostanite vztrajni na vaši začrtani poti, da bodete vredni sinovi matere Slovenije, njej v procvit in v obli blagor naše domovine Jugoslavije. Sprejmite pa vsi tovariši in znanci pozdrave od tovariša H. V.

Slovenske gorice. Precejšen del Slovenije zavzemajo krasne Slovenske gorice, ki so po svoji krasni legi in dobri ljudstvom kaj privlačljive. Mejijo na sosedno državo Avstrijo, ter imajo osobito ob meji trdne slovenske postojanke. Izmed mnogih lepih vasic, slovenskih

tomobilu, številko ter posamenze dele prebarvati. Dobrih 100 km pelje pohišten voz in iz voza se prikaže namesto prvotno modrega — sivi avto, katerega prodajo lopovi v kakšni drugi ameriški državi brez težav in bi ga pravi in prvotni lastnik nikdar več ne spoznal. Na ta način so zaslužile ameriške avtobande težke milijone, predno jih je razkrinkala tajna policija.

Dviganje zaklada na morskem dnu.

Na Holandskem zasledujejo z največjo napetostjo dela nemškega potapljača Bekersa, ki se je lotil naloge: z ladjo »Lutine« pri Terjellingu pred 130 leti

»Ema, vi nosite črno obleko. Tudi vi ste doživeli sedaj hud udarec v svojem življenju. Pogovoriti se bova morala o tem.«

»Ravno sem vas hotela prositi za to.«

»Da, toda danes ne! Danes moram pisati Andreju Bogatcu. Poslal sem mu brzojavko, da je mati mirno zaspala in da bo pogreb v tork popoldne ob treh. Lahko si preračuna v takojšnji čas. Gotovo bo pospremil v mislih svojo mater do groba. Dober človek je.«

Da, stari učitelj je imel glavo vedno polno tujih skrbi in težav.

O Emi so se začele širiti neumne govorice. Kar naenkrat je strašno obogatela. Mladi Jelšnikar je umrl in ji zapustil vse, pa prav vse. Bližnje svoje sorodnike, ki so živeli v revnih okoliščinah, je razdedinil in volil vse svoji skrivni ljubezni — Emi. Ta pa je sedaj žalovala za njim. In obenem je bila nevesta Karla Colnarja. Taki so gosposki ljudje! Za denar store vse! Kdo bi si bil to mislil!

Tako so opravljali.

No, mladi Jelšnikar je zapustil Emi le del svojega velikega premoženja. On je bil tisti skrivni kupec, ki je kupil posestvo, katero je pripadlo po oporoki sedaj Emi brez dolga. Poleg tega je prejela še velik kapital. Prav znatno premoženje pa so dobili tudi prav daljni sorodniki in dobrodelnostne ustanove. —

Gospod graščak je odšel iz vasi v mesto, kjer si je najel stanovanje. Rekel je, da noče stanovati v najemu pri svoji hčeri. V mestu se je počutil najprej strašansko nesrečnega, čeprav je šla stara Urša z njim in prav lepo skrbela zanj. Šele ko je našel stalno omizje, kjer je svojim političnim in narodnogospodarskim izvajanjem našel pobožne, verne poslušalce, ki mu v nobeni reči niso oporekali, šele tedaj se je stari vdovec počutil dobro. Ko mu je hčerka Ema podarila avto, je prisegel, da ga ne pogleda; toda v prejšnjih, zanj bolj srečnih časih je bil dober vozač, celo dirk se je udeleževal, zato je čez nekaj dni že sedel pri krmilu in se peljal. Vsak dan se je peljal proti domači vasi »na obisk«. Ostal pa tam nikoli ni čez noč, ampak se je peljal zvečer

Sv. Barbara v Slov. gor. Sladkost zakonskega stana sta si naložila Franc Vogrin, posestnik in kolar v Sp. Koreni, in Rozika Damiš, posestnica. Zenin je bil vrl gledališki igralec, bivši tajnik Orlov in drugih krščanskih organizacij, agilni član ter odbornik gasilnega društva. Nevesta pa dolgoletna cerkvena pevka. Bog jima daj obilo sreče in božjega blagoslova! — Čitali smo žalostno vest, da je umrl pri Sv. Juriju v Slov. gor. gospod Ivan Roškar, bivši gerent okraj. zastopa v St. Lenartu. Rajni je nakazal prvo podporo za našo cesto v Koreni, zato ga bomo ohranili v hvaležnem spominu! — Naše gasilno društvo se je pričelo živahno gibati, prirejati igre, vaje z brizgalno. Le tako naprej.

Hajdina. Neka krivoverska družba je po svojih potnikih tudi po naših hišah razpečevala knjige protiverske vsebine. Nekdo, ki družine dobro pozna, pa je tem potnikom pomagal, ker jih je napotil mimo tistih hiš, kjer bi jo skupili. Pa še eno predrznost so si upali ti potniki uganjati, ko so namreč trdili, da so duhovniki krivi današnje gospodarske stiske. Seveda, ljudje so se tej trditvi smejali, neka posestnica je celo naravnost branila domačega župnika, ko je rekla, da »naš gospod pač ne računajo dosti in marsikdaj zastoj krstijo in pogreb opravijo«. Da, duhovniki so sami na slabem, tako, da komaj shajajo, a siromakov, zlasti brezposelnih, pa morajo ravno župnišča največ sprejeti. — Gornja zadevščina je resna, la sledeča pa je smešna in resna obenem. Zgodilo se je to-le: Koklja je pustila piščeta, da so si sama iskala živeža — a glej, ta zapuščena piščeta je začela voditi sama od sebe druga koklja, ki svojih piščet ni imela. In kako skrbna je bila druga koklja, mačeha, dosti bolj od prve, prave matere. Malokdaj se kaj takega zgodi; smešno se nam zdi, a vendar je v svarilo in pouk celo ljudem, ki niso pravi starši in zato nimajo umevanja in ljubezni do sirot.

Gajovci. Z ozirom na nošico, katero je pričel »Slov. Gospodar« v svoji številki z dne 10. maja izjavljamo resnici na ljubo: Pukšič Anton, ni bil v nobeni zvezi z rekruti in ni imel z njimi nobenega konflikta ter da sploh ni bil dotičnega dne v Moškanjih.

Ljutomer. Pred dvema tednoma smo poročali o smrti našega blagega g. Dolamiča s Ka-

menšaka in že mu je sledil njegov rojak, soseď, pevski tovariš g. Jožef Pelnar, katerega smo položili k zadnjemu počitku na binkoštno nedeljo ob veliki udeležbi ljudstva. Rajni je bil spreten obrtnik — mizar, ugleden meščan in mož čistega značaja, zato so mu zaupali razne važne funkcije v občini, v okr. posojilnici in v društvih. Pri obrtni zadrugi je bil načelnik nad 30 let, pri Slovenskem pevskem društvu predsednik 20 let itd. Njegov lep, čist in simpatičen tenor se je razlegal pri vseh cerkvenih in narodnih slovesnostih, da ga bodemo dolgo pogrešali. Z njim je torej utihnil visoki »Ce, s katerim se je mnogokrat odlikoval. Doma in ob grobu mu je zapeł združen pevski zbor tri žalostinke, ravnatelj okr. Posojilnica in organist g. Potočnik mu je spregovoril nekaj besed v spomin pokojnikovih zaslug. Tudi mestna godba je zasvirala svojemu podporniku nekaj žalostink. Za vse, kar si storil dobrega, Te naj poplača ljubi Bog, kateremu si zvesto služil. Uživaj onstran groba zaželjeni mir! Naj Ti sveti večna luč!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Zadnji dan meseca majnika se je poslovila od nas vrla mladenka Monika Cafova, katero je popeljal v novo domovanje k Sv. Juriju ob Ščavnici tamošnji posestnik in trgovec g. Tone Korošak, da si tam v zakonski vzajemnosti izgradita nov dom sreče in zadovoljnosti. Dragi Moniki, ki

Organisti!

S 1. julijem 1933 stopi v veljavo slovenski obrednik. Ta se tudi vas tiče, posebno pri pogrebi. Zato si pravočasno oskrbite »Pogrebne obrede« s slovenskim besedilom. Samoprodaja za lavantinsko škofijo je v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena knjigi je 25 D, za poštino 2 Din, skupno 27 Din. Pri naročilu pošljite denar naprej, ker je povzetje drago. Priporoča se:

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

je zapustila rodni dom in svojce, kot njenemu soprogu, ki je našel v njej dobro in skrbno življenjsko družico, želimo na pot v novi stan obilo sreče.

Oplotnica. Izredno veselo slovesnost smo obhajali dne 29. maja v znani dobri Črešnarjevi hiši v Malahorni. Korenina starega kova Anton Horvat je ta dan obhajal s svojo zvesto družico zlato poroko. Da je bila slavnost še bolj pomembna, je sklenil ta dan zakonsko zvezo njun najmlajši sin Gustl. Ginljiv prizor je bil, ko sta korakala zlatoporočena v spremstvu svojih otrok, vnukov in pravnukov ter mladoporočena med svojimi svati pred oltar Marije k bližnji božjepotni cerkvi na Brinjevo goro. Kdor pozna strmo pot na goro, bi upravičeno dvomil, hode li zmogel tako pot zakonski par, ki prenaša že dolgih 55 let sladkosti in težave zakonskega življenja. Toda naš vedno veseli Tonček, ki nosi že deveti križ, je hitel s svojo zvesto Micko navkreber, da so ga celo mlajši svatje komaj dohajali. Domači župnik g. Bezjak je govoril obojnim poročenem v srce segajoč govor. Ko sta si zlatoporočena pred oltarjem ponovno obljubila zakonsko zvestobo, se je orosilo marsikatero oko. Ti pa, Marija z Brinjeve gore, ki sta zlatoporočena iskala pri Tebi neštetokrat tolažbe, prosí svojega Sina, naj blagoslovi naš slovenski narod, da bomo imeli še mnogo tako vzornih očetov in dobrih mater kot sta Horvatova slavljena, ki se držita gesla: kogar Mati zagovarja, tega Sin ne pogublja. Zlatoporočena pa živi Bog še da demantne poroke.

Spodnje Pohorje pri Rečici ob Savinji. Dne 26. maja t. l. smo položili k večnemu počitku uglednega posestnika Jožefa Fürsta, p. d. Flereta. Kruta smrt nam ga je vzela po kratki in mučni bolezni v najlepši moški dobi. Komaj 45 let je doživel. Kako je bil Jože med nami priljubljen, je pričal njegov lep pogreb, katerega se je kljub zelo slabemu vremenu udeležilo prav obilo ljudi. Tudi sonce je žalovalo ter se skrilo za oblake, ki so pošiljali debele kapljice na krsto preminulega. Ob odprtem grobu, ki so ga obdajali polnoštevilno rajnikovi tovariši-gasilci, njegovi svojci, sorodniki, prijatelji, sosedi in znanci, se je rečički č. g. župnik Alfonz Požar z lepim govorom poslovil od rajnega Flereta. Nato so mu pevci zapeli žalostinko: »Blagor mu, ki se spočije«. Milo so

»domov«. Kadar se je peljal mimo davčnega urada, je vozil počasneje in razsrjen mislil:

»Kaj ne, tole bi bilo zopet nekaj, kar bi radi zarubili? Toda tega veselja ne boste več doživeli, požeruhi!«

Karel Colnar je postal tih človek. Zaenkrat se je naselil v domači vasi kot zdravnik in je izvrševal svoj zdravniški poklic v domači hiši. Nekaj posrečenih zdravljenj mu je prineslo dober glas. Vaščani in trije sosednji okrajji so dobili zaupanje do njega, čez dolgo so ljudje zopet prihajali v hišo, ki je bila prekleta. Ljudi, ki so prihajali in odhajali, gospodinja Ana že skoraj nobenega ni poznala več. Vsa ta leta nikoli ni šla po vasi, bila je skoraj zaprta, tako sama kakor njen izginiti mož. —

Karel je bil do svoje neveste vedno zelo nežen, toda postal je tih človek. Kadar je zagledal črno Emino obleko, je vidno vztrepetal in oblak je legel na njegovo čelo in oči.

Ali je bila res samo hvaležnost do rajnika, samo veliko sočutje, ali pa je njegova silna lju-

bezen vendarle zajela del jene duše? Mučila ga je ljubosumnost. Pač si je govoril, da je nevredno moža, če odreka ljubljeno ženi prijateljstvo s kom drugim, toda mož hoče imeti ljubljeno ženo vso, ne le njenega telesa, hoče tudi njeno dušo. Ali ni bila nošnja te vdovske obleke nekaj, kar je že presegalo navadno hvaležnost? Zeblo ga je, kadar je videl to črno obleko. Vedel je tudi, da se ljudje spotikajo ob tej žalni obleki, da celo staremu učitelju ni bilo vse čisto prav.

Nekega dne je rekel:

»Ema, še vedno nosiš črno obleko. Ali že ni čas, da jo slečeš?«

»Ne, leto še ni preteklo.«

»Saj vendar nisi njegova vdova.«

»V navadnem pomenu ne; bila pa sem žena njegovega hrepenenja, njegove brezmejne ljubezni. In tega ne pozabim.«

Vzdihnil je na glas in rekel:

»Tedad pa si ga tudi sama ljubila!«

Planil je in tresoč se vprašal:

»Ali si prišla kdaj v telesno dotiko z njim?«

Dalje sledi.

potopljeno zlato v vrednosti 14 milijonov goldinarjev, dvigniti. Potapljač je že dognal, da pokriva potopljeno ladjo 13 m debela plast peska. Napravili so že 102 vrtanj, zadeli so na 4 m debelo rjasto tvarino, ki predstavlja nekdanjo topovsko strelivo. Maso so odstranili in s tem je odprta pot v zakladnico.

OGLASI

v »Slov. gospodarju«
imajo
najboljši uspeh!

zadonele gasilske trobente v zadnji pozdrav. Odšel je od nas mož, kakršnih je danes le malo. Vsi ga bomo zelo pogrešali, posebno pa žena, s katero mu je bilo določeno živeti samo osem let v srečnem zakonu. Ni bil le ženi dober mož in otrokom skrben oče, bil je tudi napreden gospodar. Udejstvoval se je pri raznih društvi gospodarskega, prosvetnega, humanega in verskega značaja. Hodil je po trnjevi poti, ki vodi do nebes. Vztrajal je do konca svojega življenja na isti; ni se dal speljati na gladko pot, po kateri hodi danes toliko slepcev. Ljubil je Boga in rad je trpel za njegovo čast. Bil je delaven, ponižen ter skromen, a kadar je šlo za božjo čast, za poštenost in pravico, tedaj pa moško odločen. Več let je bil skrben župan občine Kokarje in predsednik krajevnega šolskega odbora na Gorici, dokler ni bil te časti razrešen. Čast takim možem! Ljubi Bog mu daj zaslužen plačilo, ženi pa pravo tolažbo! Bodi mu gruda slovenska lahka in naj v miru počiva!

Vojnik. Zadnji čas je naše cerkveno petje zelo povzdignil številni moški zbor. Je tudi res nekaj prav lepega, kadar iz številnih fantovskih grl zaori pri jutranji maši lepa cerkvena pesem. Želimo vsem novim pevcem prav veliko vztrajnosti, celokupnemu zboru pa obilo napredka in uspeha. Le krepko naprej! — Na našem spomeniku padlim vojakom so se že skoro čisto izbrisale črke, da se že posamezna imena ne daje več čitati. Lani so se že prodajale srečke za tombole v prid spomeniku, a tombole še letos ni. Res, škoda, da se je prvotna plošča po nesreči ubila, za drugo pa denarja ni. — V kratkem bo naša župnija doživela spet redko slovesnost, namreč novo mašo. Daroval jo bo č. g. Martin Jurčak, salezijanec. Nova maša bo v nedeljo, 9. julija in na njo že danes opozarjamo vse domače in sosedne farane. Saj pravi stari ljudski rek: Na novo mašo je dobro iti, če tudi bi si kdo »podplate znucale«.

Vojnik. (Fantovski pretep.) V torek, 30. maja so se vračali z nabora fantje iz občine Škofja vas pri Celju. V Šmiklavžu so zvečer popivali in potem napadli Pavla Špes iz iste vasi ter ga s kosami in motikami tako obdelali, da so ga morali takoj prepeljati v bolnico. Tako gospodarji preobilo zaužili alkohol.

Smartno ob Paki. (Pojasnilo.) Z ozirom na razglas, ki ga je pustilo razglasiti županstvo občine Smartno ob Paki na binkoštno nedeljo s preklicem pri cerkvi v zadevi pobiranja taks za dostavo povabil in raznih spisov, dovoljujem si ponovno opozoriti vse prizadete občane, da je bilo moje pojasnilo, ki je bilo pred kratkim priobčeno v listih »Slovenec« in »Slov. Gospodar«, popolnoma točno, netočen pa razglas županstva. — Občinski odbor je v svoji zadnji proračunski seji sklenil pobirati le tiste takse, ki so že obstojale in ki so bile po zakonu dopustne, o novih taksah pa obč. odbor ni sklepal in jih tudi kr. banska uprava ni dovolila. Sedanje županstvo je torej upravičeno pobirati le tiste takse, ki jih je pobiralo prejšnje županstvo (izvzemši menda edinole takso na pse, ki se je zvišala), do pobiranja novih taks v zadevi dostavitve raznih spisov, ravno tako zgradb, pa po zakonu nima pravice in jih torej občanom ni treba plačevati, že plačane pa imajo pravico zahtevati nazaj. Sicer pa je v zadevi obveščena kr. banska uprava in zaprošena, da zaukaže pobiranje taks ustaviti. — Martin Steblovnik.

Sv. Ema ob Sotli. Žalostno so zapeli svetovni zvonovi dobri mamici, skrbni gospodinjji in vzgledni ženi Mariji Pelko p. d. Stjanovi v slovo, ki je doživela 78. leto življenja.

Verni dekli Gospodovi niso za časa njenega življenja zastoj oznanjali časov, ki so posvečeni molitvi, posebno Ave Marije. Niso je zastoj klicali k službi božji ne samo ob nedeljah, tudi ob delavnikih. Na binkoštno soboto, 3. junija, so jo zadnjikrat spremili v hišo božjo in nazadnje na božjo njivo ter vzeli od nje slovo. Vzeli so slovo od njenega telesa, na njeno verno dušo še pa bodo pogosto spominjali. Dobra mama Pelkova je vzgojila deset otrok; bila je vzgledna odgojiteljica, zvesta žena, dobra gospodinja in ljubezniva sosedka. Njeni otroci se niso mogli posloviti od nje, najrajši bi jo obdržali doma, čeravno mrtvo, samo da bi še gledali njen ljubeznivi obraz. Njeno priljubljenost je dovolj jasno pokazal njen pogreb, ki se ga je udeležilo prav veliko ljudi. Njeno ljubezen do otrok je Bog poplačal s tem, da se je vrnil sin dni pred smrtjo. Tudi on, ki že več leta niso vedeli za njega, je zadnjikrat stisnil svoji materi za slovo roko. Božja moč ga je poklicala k mamici, ki ga je tako želela videti. Globoko potrtem otrokom, 85 letnemu možu in vsej rodbini izrekamo svoje sožalje. Bog naj bo rajni mamici dober plačnik!

Sromlje. Živela je 98 let in je umrla... Dne 1. junija smo spremili k večnemu počitku Petan Heleno, ki je doživela v tej solzni dolini 98 let 2 meseca in 22 dni. Za slovo je majniška Kraljica vzela s seboj v nebesa častitljivo slovensko mamico, ki je dolga leta preživela naj več Marijini molitvi svetega rožnega venca. Rojena je bila Helena Petan dne 8. marca 1835 na Veterniku v župniji Kozje, najmlajša v številni družini Bračun. Otroška leta je preživela kot pastarica pod vrhom 712 m visokega Veternika. Pasla pa je tudi še kot tlačanka graščinske ovce in govedo na obširnih graščinskih posestvih. Se sedaj v sivi starosti se je spominjala točno mere raznih pridelkov, ki jih je njen oče moral dajati gosposki za desetino. Mati ji je umrla pred 95. leti. Tri in pol letna deklica je odšla »služiti« k svoji sestri, poročeni v koprivniški župniji. Pri njej se je tudi naučila čitati, zakaj o solah se je v tistih časih v »pragozdu« malo sanjalo. Pred letom 1848 so imeli ljudje velik strah pred grajsko ječo, še večjega pa pred vojaščino. Prišli so biriči in odgnali mladega fanta. Štirinajst let je potem nosil za cesarja svojo kožo na prodaj po vsej srednji Evropi in Italiji, kjer je bilo potreba. Šele potem se je vrnil kot priletan mož, dostikrat pohabljen siromak v nadlego sebi in svojim. Zato sta dva brata naše mamice v strahu pred vojaščino pobegnili čez mejo na Hrvaško in ni jih videla nikdar več. Ona pa je rada prepevala pesem zmagovalca iz leta 1848:

Naš cesar Ferdinand
dal nam je to oznan't:
tlaka in kazen,
vsi davki so preč.

V 22. letu je bila, ko se je poročila in se preselila leta 1856. na svoj novi dom na Sromljah št. 4. Tu je gospodinjila 33 let do leta 1889. Takrat je stopila v pokoj, to se pravi, vzela si je svojo kamrico, zemljo in gospodarstvo pa je prepustila svojemu starejšemu sinu Martinu, ki jo je sedaj že 8 let čakal v večnosti. Dobra gospodinja je bila in dobra mati. In ko je odložila skrb za posestvo, je še dolgo let ostala desna roka vsem štirim živim otrokom, ki so gospodarili na štirih posestvih. Bila je skromna in tiha, potrpežljiva in vdana v voljo Najvišjega vse dni življenja. Vedno vedrega obraza si je še v zadnjih letih rada zapela kako pesem iz dekliških let, od katerih se je poslovila pred 77 leti. Posebno je ljubila častitljive narodne pesmi, ki so jih v njeni mladosti peli ob vsaki priliki. Človek je ginjen strmeli

in jo občudoval. Od mladosti ni bila nikdar resno bolana do taraste onemoglosti. Pred tremi leti ji je zelo opešal vid. Poslej si jo lahko videl, kako je s solznimi očmi poljubljala veliki star molitvenik, ki ga je pridno prebirala dolga desetletja. Edini zvesti tovariš ji je ostal sv. rožni venec, ki se je oklepal njenih ovelikih prstov tudi v zadnjih zdihljajih. Umrla je mirno, kot se poslovi s tega sveta duša, ki je popolnoma zrela za nebesa. Mnogo njenih prijateljev jo je spremilo na gomilo. Niso plakali na glas, pač pa so se z gorečimi molitvami spominjali pokoja njene duše. G. župnik Stefan Stiper se je s toplimi besedami poslovil od naše stare mamice, ki je kakor ožak stare zaveze med slovenskimi materami. Njenih potomcev je lepo število. Mnogo pravnikov, ki si služijo že sami svoj kruh na jugu naše države in bogzna kje, sploh ni vedelo za njeno smrt. Vedeli pa so zanjo njeni rajni sin in hči in njen najdražji vnuk Martin Avšič, bivši spiritual mariborskega bogoslovja, ki so jo gotovo vsi radostno pozdravili pred božjim prestolom v nebesih. Ljuba stara mamica, počivaj v miru!

Laško. V Zabrežu, šmiklavška župnija, je v petek, 2. junija, umrla vrla krščanska žena in mati Ana Gaberšek. Pogreb se je vršil na binkoštno nedeljo ob veliki udeležbi ljudstva. Rajna, ki je bila splošno spoštovana žena, je umrla v 65. letu starosti. Svetila je večna luč. Sorodnikom, ki so vsi naročniki »Slov. Gospodarja«, pa iskreno sožalje! — Dne 3. maja so odšli vojaški novinci k vojakom. Gotovo redek slučaj je v družini Martina Lapornik na Kancu, marijagraška občina, da je že šesti sin odšel služiti k vojakom. Najstarejši Frano je umrl leta 1918. doma vsled posledic svetovne vojne, ostalih pet pa je služilo vojake v Jugoslaviji, najmlajši, Ferdinand, je nastopil letos. Golovo krepka družina, akoravno so visoko gori na Kancu. Lahko rečemo z Gregorčičem, da tukaj Liva narod še krepak, ki čas ga še zaslužni ni. V hišo zahaja »Slov. Gospodar« že dolga leta.

Gladbeck v Nemčiji. (Slovenski dan.) Ko misijonar za velikonočni čas je obiskal nas vestfalske Slovence tudi č. g. Drago Oberžan iz sosedne Holandije, kjer ta blagi gospod tako uspešno deluje med svojimi rojaki. V Gladbecku je bil 12., 13. in 14. maja. Vsi Slovenci so prejeli svete zakramente. V nedeljo je bila odborova seja zveze slovenskih katoliških društev, katere so se udeležili vsi zastopniki društev in tudi novi konzul gospod dr. Rybar in častiti gospod komisar Goričar. Gospod predsednik Ivan Lindič je podal obširno poročilo o uspešnem delovanju naše zveze. V cerkvi sv. Lamberta je potem pridigal č. g. komisar Goričar; procesijo je vodil č. g. gospod Tensundern pod asistenco č. gg. Goričarja in Oberžana. Zapeli smo lavretanske litanije, slovenska deca, dekleta in fantje, možje in žene; vse se je vršilo prav po domače. Po službi božji je bila v dvorani rokodelskega doma velika slovenska slovesnost, katere se je udeležilo čez 400 Slovencev. Predsednik društva sv. Barbare, gospod Josip Dobravc, je z lepimi in prisrčnimi besedami pozdravil svoje drage rojake in se je spominjal mile domovine. Stoječi smo zapeli jugoslovansko narodno himno. Gospod konzul dr. Rybar je govoril o zvestobi do domovine, do kraljevine Jugoslavije, gospod Tensundern o vrednosti in lepoti materinega jezika in gospod Oberžan o medsebojni ljubezni in o zvestobi do svete vere. Otroci so na odru zapeli lepe slovenske pesmi in so napravili kolo in zanimivo igro ter so nas vsi prav razveselili. Tudi naš gledališki odsek (Theaterabteilung) je nastopil prav iz-

vrstno. Vsak Slovenec je bil srečen in v svojih mislih je bil v svoji mili domovini. »Oj hišica očetova, Bog živi te.« Dragi rojaki na Gorenjskem in Dolenjskem, v Trbovljah in v Savinjski dolini, če tudi smo daleč od vas, v duhu in po srcu smo združeni z vami.

Holandija — Heerlen. Tukaj je praznoval srebrno poroko g. Ograjenšek. Jubilant je najstarejši član društva sv. Barbare v Holandiji. Rojen je bil 27. februarja leta 1880. v St. Ilju pri Velenju. Izselil se je takoj po poroki s svojo verno družino, gospo Franciško, v Nemčijo leta 1908.; v Holandijo se je preselil leta 1920. Postavil je prve temelje sedanjemu solidnemu delovanju društva sv. Barbare v Herlerheide-Heerlen. Nemale so tihe žrtve, tudi materialne, ki sta jih žrtvovala oba naša slavljena. Bila sta zvesta, neumorna sotrudnika pri različnih društvenih prireditvah. Z osebnimi stiki, ki sta jih gojila med našimi izseljenci v tej naselbini, sta mnogo pripomogla h krasno razvijajočemu se društvenemu življenju. V živem spominu nam je, kako sta se mnogim slovenskim družinam rada odzvala vabilu in postala »bota — boter« njihovim otročičem. G. Ograjenšek je dolgoleten raznašalec časopisov »Slovenskega Gospodarja« in »Domoljuba«. Vsakemu naročniku je vedno točno dostavil osebno list na dom. Za vsakega je našel toplo, dobrohotno besedo, zlasti če je družino obiskala nesreča. Sam je tudi v mnogih primerih pomagal in opozoril merodajne krajevne činitele na pomoči potrebne slovenske izseljence. Pridružujemo se vsi — vsem onim, ki so že čestitali ob priliki 25letnice poreka, z željo in prošnjo k Vsemogočnemu, da šarani On naša slavljena in vso družino v sreči in zdravju. Naj On, naš Plačnik, rosi mnogo blagoslova na njihovo življenjsko pot! — Jugoslovanski izseljenci v Holandiji.

Predtiskarija vzorcev za ročna dela

z najlepšimi vzorci se nahaja v trgovini Kralja Petra trg 4, Maribor.

Oči.

Ob priliki vožnje po šlezjski železnici je listal g. Hertl nekaj časa po šopu časnikov, dokler ga ni premagal spanec in je zadremal. Čez nekaj časa se je prebudil in opazil, da mu je sedel ravno nasproti nov potnik. Neznanec je bil velik, širokoplečat in izredno bledega obraza. Hertla pa ni zbehal potnikov blede obraz, ampak njegove blesteče, mrzle oči, ki so se neprenehoma zasajale vanj, kakor bi mu hotele izsesati kri. Nad široko odprtimi očmi so visele v trepetajočem gibanju vnete trepalnice.

Hertl, zmeden od spanja, od nepričakovane navzočnosti tujca, se je pričel tresti od strahu. Pogled, katerega je zasajal sopotnik vanj, mu je nagnal mravljinice po hrbtu. Neznanec ni nameraval nič kaj dobrega, to je bilo liki pribito. Ni zastoj stegnil tako daleč svojih nog — gotovo je hotel Hertlu na ta način onemogočiti umik do vrat.

Hertl se je spomnil, kaj je vendar pred zadremanjem čital v časopisu. Po tem poročilu je napadel tolovaj v brzovlaku Hamburg—Bremen bankirja, ga umoril ter izropal. In tale človek

s strahotnimi očmi? Brezdvomno, morilec je! Tako izgledajo roparji, tako mrzlo, hudobno ter neusmiljeno.

Hertl je otipal počasi in bolj prikrito, če še ima listnico. Da, da, listnico je čutil v notranjem žepu na telovniku. V njej ni bilo bogzna koliko denarja. Le nekaj tisoč mark, katere je potreboval za najnujnejše trgovske posle. V sedanjih hudih časih pa zaleže 2 do 3000 mark precej. In nadalje: ali že niso bili napadeni potniki radi mnogo manjših zneskov in celo umorjeni? Mnogi so že zagrešili umor radi par grošev! Končno: njegov sopotnik ni mogel znati, koliko denarja se skriva v njegovem žepu. Gotovo je domneval v listnici smrti zapisane žrtve veliko višjo vsoto, nego je bila v resnici.

Vsa ta razmišljanja so se kotalila z bliskavico po Hertlovi glavi. Mrzel pot mu je zalival čelo — ali še bo sploh kdaj videl svojo ženo, svoje otroke? Na to svidenje ni več upal. Njegova usoda je počivala v roki neznanca in — njega je doletel prav žalosten konec!

V strahu, ki ga je pretresal po celem telesu, je zbral Hertl še zadnji preostanek korajže. Da, poskusil je celo, da bi pričaral na usta brezbržno smehljanje. Naenkrat je celo vstal, se priklonil in izpehal iz sebe polglasno ter hripavo: »Dober večer. — Oprostite, malo sem bil zadremal, radi tega nisem opazil, da sem med spanjem dobil družbo.« Omenjene besede so bile le komaj slišno šušljanje, pa vendar dovolj glasno, da ga je sopotnik lahko razumel. Mož nasproti, ta seveda se je delal, kakor bi ne bil čul prav ničesar. Niti zganil se ni — samo njegove hudobno svetlika-joče oči so bile nepremično zabodene v Hertlovo šklebetajočo postavo.

»Mogoče pa mu nabija v srcu nekaj, čemur pravimo srce,« si je mislil obupan Hertl. »Slišal sem že o morilcih, ki so pokazali občudovanja vredno usmiljenost.« Pripovedoval je brez poudara, v upanju, da bi zavlekel napad, o svoji bolehnosti ženi o svoji deci, ki je še tako majhna, pa vendar ga ljubi iz celega srca.

Govoril je polglasno predse in brez vsacega smisla. V nadaljnjem pripovedovanju je nameraval glas povzdigniti, da bi opozoril ter privabil sprevednika ali kacega drugega potnika.

Vlak je ropotal enakomerno naprej. Tujec je sedel mirno, liki pribit na sedež. Njegov obraz je razodeval umirjenost, kakor bi bil izklesan iz kamna. »Moral bi mu nekako dokazati, da se res ne izplača —,« je vrelo v Hertlu. Šlo je za življenje in kaj pomeni v takem slučaju par tisoč mark? »Slabi časi so sedaj,« je godrnjal sam zase. »Seboj imam tri tisoč mark, skoraj moja celotno gotovino. Ako bom imel srečo pri trgovini, bom zaslužil s to vsoto 10%. O riskiranju pri mojih poslih pa je boljše, da sploh ne govorim.«

Sopotnik ni odgovoril niti z besedico. Njegove oči so bile le napol odprte. Naenkrat se je zganil ter zastokal. Hertl se je ves stresel, ko je tujec zadel z nogo ob njegovo koleno.

»Oprostite,« je izustil neznanec. — »Rekli so mi, da je ta oddelek prazen.« Sem namreč slep.«

»Slep?« je ušlo Hertlu.

»Da, — obe očesi sem izgubil po nesreči. Imam oči iz stekla, da se ljudje preveč ne bojijo praznih očesnih jamic.

»Slep,« je ponovil Hertl. »Steklene oči... Odtod ta pogled! Tujec je spal mirno ter nedolžno. In jaz...«

Sram ga je bilo. Slepce se mu je zasmilil. Zavest pa, da je ušel nevarnosti, ni pustila, da bi se bili povzpeli njegova sramota in usmiljenost nekoliko višje.

Ves srečen je gledal skozi okno in občudoval probujajoče se jutro.

Poslednje vesti.

Fantje in možje, v nedeljo, dne 25. junija k Materi Božji na Ptujsko gorol Škofijsko vodstvo KA priredi v nedeljo 25. t. m. romanje fantov in mož, ki so člani naših verskih organizacij na Ptujsko goro. Romanje je namenjeno za fante in može iz sodnih krajev Maribor levi in desni breg, Slovenska Bistrica, Ptuj in Ormož. Spored je v glavnem sledeč: Udeleženci, ki pridejo z vlakom iz Maribora, ki vozi ob 5.39 ter oni, ki se pripeljejo z vlakom iz Ormoža, ki vozi ob 4.54, izstopijo na postaji Sv. Lovrenc na Dravskem polju ter se zberó do 7. ure zjutraj pri farni cerkvi Sv. Lovrenca na Dravskem polju, odkoder se podajo v procesiji na Ptujsko goro. Isto velja tudi za one, ki pridejo peš ali s kolesi. Oni udeleženci, ki pridejo naravnost na Ptujsko goro, pridejo procesiji naproti do vzhodja Ptujске gore, kjer se ji priključijo. — Ob pol desetih bo pridiga (č. g. Kolenc, tajnik K. A.) in sv. maša. Po maši na prostem cerkveno zborovanje, na katerem govorita g. dr. Jeraj in dr. Fran Vatovec, zastopniki posameznih verskih organizacij pa nastopijo s kratkimi pozdravnimi govori. — Fantje in možje! Člani Marijinih družb, Apostolstva mož in fantov ter drugih cerkvenih bratovščin, pridite v obilnem številu, da se dostojno poklonimo nebeški Materi in da z gorečo molitvijo izprosimo od Boga blagoslova sebi in vsemu katoliškemu gibanju. Mati božja Vas kliče, odzovite se!

Krog vladne krize na Španskem. Pod zaglavjem iz »raznih držav« poročamo, da je odstojila na Špankem Azanova vlada. Predsednik republike je dal v soboto nalog bivšemu ministru za socialno politiko Prietu, da sestavi novo vlado, ki je pa ta mandat odklonil in svetoval predsedniku, naj poveri sestavo vlade dosedanjemu ministrskemu predsedniku Azani. Kriza je še povsem neresena.

Zbližanje med Ameriko in Rusijo. Svetovna gospodarska konferenca je pričela 12. junija v Londonu. Po napovedi radija iz Moskve bo prišlo ob tej priliki prvič po 15 letih do sestanka med ameriškim odposlanci in ruskim komisarjem za zunanje zadeve Litvinom.

Lastna moda v Nemčiji. V Nemčiji bodo uvedli lastno in od zunanjega sveta povsem neodvisno modo.

V Avstriji stare avstrijske uniforme. Pri slavnosti v spomin v svetovni vojni padlim žrtvam so nastopile v nedeljo 11. junija po du-najskih vojašnicah čete v staroavstrijskih uniformah.